

REUNIUNEA CONSILIULUI PERMANENT AL UNIUNII INTERNAȚIONALE DE ȘTIINȚE PRE- ȘI PROTOISTORICE (București, 3—6 septembrie 1984)

În zilele de 3—6 septembrie 1984, sub auspiciile Asociației Internaționale de Studii Sud-Est Europene, a avut loc la București, la sediul acestei Asociații, din inițiativa și cu concursul acad. Em. Condurachi, secretar general al Asociației, reuniunea Consiliului Permanent al Uniunii Internaționale de Științe Pre- și Protoistorice. La această reuniune au participat 38 de renumiți specialiști din 19 țări, respectiv 15 din Europa (Anglia, Belgia, Bulgaria, Elveția, Finlanda, Franța, Irlanda, Iugoslavia, Polonia, R.D.G., R.F.G., România, Spania, Suedia și Ungaria), două din Asia (Iran și Japonia) și două din America (S.U.A. și Canada).

Pentru întimpinarea și conducerea oaspeților acad. Em. Condurachi și membrii români din Consiliul Permanent al Uniunii Internaționale de Științe Pre- și Protoistorice au fost ajutați de dr. C. Preda, directorul Institutului de Arheologie, precum și de dr. Eugen Comșa, dr. Marin Cărciumaru, dr. Mircea Babeș și dr. Maria Coja de la Institutul de Arheologie, ca și de Mircea Marinescu de la Muzeul de Istorie al R.S.R.

Institutul de arheologie, alături de Secretariatul Asociației de studii sud-est europene, a contribuit la multiplicarea programului și a ordinii de zi, absolut necesare bunei desfășurări a lucrărilor.

După definitivarea programului reuniunii din ziua de 2 septembrie de către prof. J. Nenquin, secretarul general al Uniunii Internaționale de Științe Pre- și Protoistorice și organizatorii români, în zilele de 3 și 5 septembrie au avut loc ședințele Comitetului Executiv și Consiliului Permanent, iar la 4 septembrie vizite la Muzeul de Istorie al R.S.R. din București și la Muzeul de Istorie din Oltenița, precum și la stațiunile arheologice de la Gumelnița și Radovanu.

Astfel, după ședința Comitetului Executiv din dimineața zilei de 2 septembrie, la care au participat nouă membri ai acestui organism internațional, respectiv profesorii J. D. Evans (Londra), J. Nenquin (Gand), H.-G. Bandi (Berna), K. Böchner (Mainz), M. Garašanin (Belgrad), E. Ripoll-Perello (Madrid), B. Stjernquist (Lund), A. Beltran (Zaragoza) și P. Ucko (Southampton), după amiază a avut loc prima ședință a Consiliului Permanent, prezidată de prof. J. D. Evans, președintele celui de al XI-lea Congres Internațional de Științe Pre- și Protoistorice de la Southampton și Londra, asistat de prof. J. Nenquin, secretarul general al Uniunii Internaționale de Științe Pre- și Protoistorice și P. Ucko (Southampton), secretar general al acestui Congres. Cu acest prilej, după alocuțiunile prof. J. D. Evans și acad. Em. Condurachi, s-a trecut la prezentarea de rapoarte și discutarea lor. În primul rând, prof. J. Nenquin a prezentat

raportul său, în care a arătat că la reuniunea Comitetului Executiv din 1984 de la Florența au fost aleși profesorii J. D. Evans ca președinte al viitorului Congres Mondial de Pre- și Protoistorie de la Southampton și Londra și P. Ucko ca secretar general al acestui congres. În continuare, s-a referit la aprecierile favorabile ale academicianului francez d'Ormesson, președintele Consiliului Internațional de Filosofie și Științe Umaniste de pe lângă UNESCO, privind activitatea desfășurată de Uniunea Internațională de Științe Pre- și Protoistorice. De asemenea, a menționat două noi comisii, care urmează să ia ființă în cadrul acestei Uniuni, dintre care una propusă de prof. J. Kozłowski (Cracovia) pentru problema unificării cercetărilor din Europa privitoare la paleoliticul superior, cu responsabili din fiecare țară și cu o publicație specială, și o alta, susținută de prof. H. Camps (Aix-en-Provence), pentru obiectele de os din pre- și protoistorie. După acest raport, a luat cuvântul dr. P. Patay (Budapesta), care, în numele delegației maghiare, a cerut ca membrii Consiliului Permanent să fie mai bine informați, între Congrese și reuniuni, de către secretarul general în legătură cu problemele importante discutate în Comitetul Executiv. A urmat apoi raportul prof. P. Ucko privitor la cel de al XI-lea Congres Internațional de Pre- și Protoistorie din 1986 de la Southampton (1—5 septembrie) și Londra 6—7 septembrie). Cu acest prilej a prezentat Consiliului Permanent cea de-a doua circulară pentru congresul acesta mondial. Din cele relatate, completate cu datele din cea de a doua circulară, a rezultat că s-au primit răspunsuri de la 2 500 de specialiști (arheologi, istorici, zoologi, botaniști, antropologi, psihologi, filosofi, lingviști și pedagogi) din peste 100 de țări, ceea ce corespunde cu interesul deosebit manifestat față de tematica largă și multidisciplinară a acestui Congres. În această privință, sînt semnificative cele cinci mari teme cu subdiviziuni, care vor fi discutate pe bază de comunicări:

1. Ațitudini culturale față de animale, inclusiv păsări, pești și nevertebrate;
2. Studii comparative în legătură cu dezvoltarea societăților complexe;
3. „Obiectivitatea“ arheologică în interpretare;
4. Contextele sociale și economice ale schimbărilor tehnologice;
5. Omul și cultura în pleistocen.

Alte teme privesc arheologia socială și economică, tehnicile de datare fizică și chimică în preistorie, metodele matematice în arheologie, neoliticul Europei și Africii, epoca de aramă și de bronz din lumea veche, arheologia și etnografia epocii fierului din Europa, societățile din epoca fierului în

sudul Asiei, relațiile culturale și religioase dintre popoare și state în Evul mediu timpuriu, originile orașelor din sudul Americii, India, Africa și Europa, precum și arheologia publică și minuirea resurselor culturale, în care se va examina evoluția structurilor guvernamentale pentru protecția și administrația evidenței materialelor arheologice din diferite părți ale lumii, arheologia în legislație, administrație și planificare, ca și educația și calificarea arheologilor pentru minuirea resurselor culturale.

În afară de acestea, profesorul P. Ucko a informat în raportul său că se vor efectua și săpături speciale în o importantă așezare a epocii fierului de la Maiden Castle în Dorset, precum și în centrul orașului Southampton. De asemenea, pentru participanții la Congres, se va organiza o excursie la celebrele monumente de la Stonehenge, precum și o expoziție importantă de arheologie britanică la British Museum, în care vor fi prezentate rezultatele cercetărilor arheologice din Anglia din ultimii 40 de ani, din paleolitic până în 1600.

După acest raport, s-au prezentat dări de seamă din partea responsabililor comitetelor speciale pentru *Inventaria Archaeologica* (M. Mariën, Bruxelles), *Enciclopedia berberă* (G. Camps, Aix-en-Provence), *Prähistorische Bronzefunde* (raport trimis de H. Müller-Karpe, Bonn), *siderurgie* (raport trimis de R. Pfeiner, Praga), *arta preistorică* (H.-G. Bandi, Berna), *paleoliticul superior* (raport trimis de I. Kozłowski), *obiectele de os* (H. Camps), precum și pentru *chihlimbar și atlasul geografic al Africii*.

În continuare, s-au făcut propuneri de noi membri ai Consiliului Permanent și ai Comitetului de Onoare. Din partea României a fost reținută propunerea pentru dr. I. H. Crișan (Cluj-Napoca), în Consiliul Permanent, în locul dr. N. Vlăssă (Cluj-Napoca), decedat, iar prof. J. Nenquin a propus pe acad. Emil Condurachi în Comitetul de Onoare.

Ședința Consiliului Permanent a continuat în dimineața zilei de 5 septembrie, cînd s-au ales prin vot deschis noi membri ai Consiliului Permanent, inclusiv I.H. Crișan din partea României, fiind necesară o scurtă prezentare a activității științifice pentru toți cei propuși. În după masa aceleiași zile a avut loc ultima ședință a Comitetului Executiv.

În ziua de 4 septembrie s-au vizitat secția de arheologie și tezaurul Muzeului de Istorie al R.S.R., oaspeții fiind salutați la sosire de directorul adjunct al Muzeului (Gh. Colesică). Ei au rămas deosebit de plăcut impresionați atît de bogăția și valoarea materialelor expuse, cît și de felul de prezentare muzeistică a acestora. În încheierea acestei vizite, în sala de conferințe a Muzeului, dr. E. Comșa a prezentat o expunere cu diapozitive, privind stațiunile arheologice de la Gumelnița

și Radovanu, din apropierea orașului Oltenița, care urmau să fie vizitate imediat în continuare.

Pe tot parcursul deplasării cu autocarul pînă la Oltenița dr. M. Comșa și dr. Al. Vulpe au dat explicațiile necesare în legătură cu obiectivele arheologice pe lângă care s-a trecut.

La Oltenița, după întîmpinarea de către președintele Comitetului de Cultură și Educație Socialistă și directorul Muzeului de Istorie (Done Șerbănescu), s-au vizitat cu deosebit interes bogatele colecții ale acestui muzeu, impresionînd prin valoarea lor și modul de prezentare. După o scurtă oprire la Casa de cultură, unde oaspeții au fost primiți cu multă căldură, s-au deplasat la Radovanu, unde a ieșit în întîmpinare primarul comunei și alte persoane. Aici, o parte din oaspeți au vizitat, sub conducerea dr. E. Comșa și dr. M. Comșa, șantierul neolitic și prefeudal, iar altă parte, cu dr. Sebastian Morintz și Done Șerbănescu, s-a deplasat la așezarea dacică din apropiere, toți fiind foarte mulțumiți de cele văzute și explicațiile date, precum și de ospitalitatea manifestată de autoritățile locale.

Tot în cadrul acestei manifestări științifice internaționale, prima de acest fel care a avut loc în România, în dimineața zilei de 6 septembrie s-a ținut la sediul Asociației Internaționale de Studii Sud-Est Europene colocviul cu tema „Probleme pre- și protoistorice în zona balcano-dunăreană”, organizat de acad. Em. Condurachi, care a rostit o alocuțiune la deschiderea lui. La acest colocviu, prezidat de prof. J. Evans, s-au susținut următoarele șase comunicări urmate de discuții:

1. Importanța săpăturilor arheologice de la Cucuteni (M. Petrescu-Dîmbovița);
2. Neolitizarea în sud-estul Europei și Orientul Apropiat (acad. M. Garașanin, Belgrad);
3. Legăturile Bulgariei în neolitic și calcolitic (G. Georgiev, Sofia);
4. Relațiile comunităților neolitice din România cu cele din Balcani (E. Comșa);
5. Tezaurul de la Rădeni (Al. Vulpe);
6. Principalele aspecte ale civilizației geto-dacice în lumina ultimelor săpături arheologice (H. Daicoviciu).

În încheiere, această reuniune internațională a permis participanților nu numai să-și poată desfășura lucrările în condiții foarte bune la sediul Asociației Internaționale de Studii Sud-Est Europene, ci și să cunoască mai bine, la fața locului, o parte din activitatea rodnică și cu frumoase rezultate a arheologilor români în domeniul pre- și protoistoriei.

MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA